

Poročnina letu: --
 Čelo leto . . . K 12--
 Pol leta . . . 6--
 Četrť leta . . . 13--
 Mesečno . . . 120--
Članj Avstrije: ----
 Čelo leto . . . 15--
Posamezne številke
 -- 20 vinarjev. --

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 40 v. n.
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 popust.
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Sredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Poročilo iz Beograda.

Beograd, dne 28. marca.

Konsolidacija notranjepolitičnega življenja v državi SHS napreduje vedno bolj in bolj ter je že tudi pokazala lepe uspehe. Vse stranke, ki so po svojih glavnih predstavnikih zastopane v Narodnem predstavništvu (državnem zboru) v Beogradu, so se izjavile za edno in edinstveno državo našega troimenskega naroda. Ta izjava ni samo imela značaja platonske ljubezni, marveč je prepojena s tisto verno in brigo, ki se kaže v dejanju. Daj te državi, kar je državnega!! Po tem navodilu so se ravnale vse stranke celokupnega naroda, ko so dovolile državi začasní kredit 130 milijonov dinarjev. To je uspeh, kajpada negativni in prizadetim jako neljubi uspeh naših nasprotnikov na mirovni konferenci. Čim bolj so se Italijanci in njihovi proti jugoslovanski pajdaši potrudili in čim bolj delajo na to, da bi se prikrajšale pravice Jugoslovancev, da bi se jim odšepnili lepi kosi zemlje na severu, jugu in zapadu, da bi se jim odvzeli najlepši deli jugoslovanskega pomorja, tem bolj se strinjajo jugoslovanske vrste za obrambo celokupne domovine. Špekulacija Italijanov in njihovih povečini romanskih prijateljev ima za cilj razdvojenje Jugoslovancev: splošna nezadovoljnost na raznih krajih jugoslovanskega ozemlja bi naj razdvajala brate na severu, jugu in zapadu ter bi naj podpirala sredobežno stremiljenje. Pa se je ponesrečila ta laška spekulacija. Čim bolj se Italijani trudijo Jugoslovance oškoditi in razdeliti, tem bolj hrepenejo in hitijo vse jugoslovanske vrste k istemu središču, ki nas vse druži in veže v eno, nedeljeno enoto: k ideji ene edinstvene jugoslovanske države.

Ta ideja je našla vsesplošni, sijajni izraz v adresni debati, ki se je vršila tri dni ter je bila 24. marca zaključena s sprejetjem adrese, to je odgovora na prestolno besedo. Vse stranke brez izjeme, tudi socialnodemokratska stranka, so se brez pridrika in z navdušenjem izjavile za ujedinenje Hrvatov, Srbov in Slovencev v eno državo. Tudi socialnodemokratska stranka ni ostala ob strani. Sicer ni glasovala za adresu, pa tudi ne proti, vsled česar je bila adresa sprejeta soglasno. Adresna debata je pokazala vse jugoslovanske stranke na višini pojmovanja političnega položaja, v katerem se nahajamo Jugoslovani. Poleg ideje

o državni edinstvi je bila zlasti obrambna ideja, ki je prešinjala vse govore, ki so bili izgovorjeni v tej debati. Za integriteto jugoslovanskega teritorija, za neprikajšanje našega ozemlja na vseh nje govih mejah stojijo vsi Jugoslovani brez razlike kakor en moč. Italijani so iz te velike debate lahko dobili uverjenje, da stojijo Gorica, Trst in Istra pod železno zaščito celokupnega jugoslovanskega naroda. Tudi Nemcem je ta debata ponudila isti poduk glede na naše severne meje.

Torek (25. marca) in sredo sta bila namenjena pretresu zakonske predloge o začasnem državnem kreditu 130 milijonov dinarjev, ki je potreben za pokritje vseh državnih izdatkov, rednih in izrednih, in sicer za dobo enega meseca. V tej razpravi se je že pokazala diferencijacija strank po njihovih specifičnih načelih. Sicer so vse stranke, izvzemši edino socialnodemokratsko stranko, v sredo večer glasovale za začasní kredit, toda pojavila se je že kritika, nezadovoljnost s to ali drugo zadevo je prišla do besede, izražale so se različne želje ter dajali opomini in nasveti.

Od srede do ponedeljka je odmor v zasedanju zbornice. Medtem pa pridno zborujejo posamezni klubi.

V našem jugoslovanskem klubu sta po dve posvetovanji na dan: eno je posvečeno razpravi o agrarni reformi, eno pa političnemu razgovoru. Imamo namreč ministrsko krizo, ki je bila napovedana po končani adresni debati in ki jo je izprožil izstop socialističnega ministra iz Hrvatske Vitomirja Korača iz jugoslovanskega ministrstva. Ministru Koraču so sledili poverjeniki Vilim Bakšek v Zagrebu in Kristan in Prepeluh v Ljubljani. Tako se je ministrska kriza v Beogradu razširila v krizo deželnih vlad v Zagrebu in Ljubljani. Pod vplivom socialnodemokratskih sklepov v Zagrebu ob začetku tega tedna se je radikalizirala vsa politika jugoslovanske socialnodemokratske stranke. V naših krogih pa prevladuje utis, da slovenski socialni demokratje niso tisti, ki so prvi zapeli radikalni akord. Najradikalnejši so srbski socialisti, njim sledijo hrvatski v drugi in potem slovenski v tretji vrsti. Nadejati se je, da slovenski socialni demokratje ne bodo popolnoma odstopili od političnega sodelovanja z drugimi slovenskimi strankami, katero se je po razsulu Avstrije z ozirom

na interese skupne jugoslovanske domovine in našega slovenskega naroda začelo pred petimi meseci.

Davčni vijak.

Maribor, 3. aprila 1919.

Pod tem naslovom smo priobčili v ponedeljkovi „Straži“ kratek članek, v katerem omenjamo, da nam prihajajo od vseh strani pritožbe glede nenavadno visokega dohodninskega davka. Mnogi bralci so menili, da je članek naperjen proti sedanjí davčni oblasti in nekateri davčni uradniki so se čutili naravnost užaljene, kakor nam pričajo došli — celo anonimni (!) — dopisi. To pa se nikakor ni nameravalo in ker nočemo delati nikomur krivice, smo se informirali pri pristojni oblasti ter izvedeli, da je pretirana obdačba za leto 1918 delo odpuščenih nemških in nemčurskih uradnikov.

Po polomu stare Avstrije so namreč smatrali Nemci vso Štajersko za svojo ter so poskušili takoj izrabiti njene denarne vire potom davkov, da zamaše špranje v svojih blagajnah v Nemški Avstriji. Zdaj so se seveda potuhnilí, ko je grozdje prekislo, pa kažejo na Jugoslavijo, češ, glejte kakšni ogorčni davki; poprej tega ni bilo!

Glede osebno dohodninskega davka, ki ga morajo plačevati kmetje, moramo še posebej omeniti, da tega ne predpisujejo uradniki, ampak kmetje sami. Osebno dohodninske komisije za „deželo“ so namreč sestavljene večinoma iz kmetov in ne uradnikov; slednji izvršujejo samo sklepe teh kmečkih komisij, t. j. kakor so člani sklenili, takšen davek predpiše uradnik. In te komisije so bile dosedaj — deloma so še vedno — sestavljene iz samih nemčurjev, ki so kazali svojo „ljubezen“ do kmeta. Pristojne oblasti pa pozivljemo takoj, da se te cenilne komisije kakor hitro mo-

LISTEK.

O naših krajepisnih imenih.

V.

Marbreg.

V IV. delu razmotrivanj o naših krajepisnih imenih trdi g. D. Žunkovič, da za »Mahrenberg« v slovenščini ni pisati ne Marnberk, ne Marbreg in tudi ne Marbek, ker to sploh ni izvirno ime te naselbine, da je marveč bilo prvotno ime »Radelje.« Temu mnenju pa ni pritrčiti v polni meri. Res je sicer, da se je oni zapadni del današnjega trga, kjer se je nahajal svoj čas samostan (sedaj graščinsko poslopje) s cerkvijo, koje razvaline se še vidijo ob Radeljskem potoku in Radeljski cesti, nekda i nepoval Radelje (Radelach, Redlach). S tem pa še ni rečeno, da so se tako nazivale vse one naselbine, ki so se pozneje združile v eno upravno enoto. Današnji trg se namreč razteza ob cesti iz Maribora na Koroško od vzhoda proti za padu skora pol ure na dolgo in je gotovo tvoril svojčas vsaj dve samostojni naselbini, t. j. ono pri samostanu pod Radljem — Radelje, in pa ono (glavno) na »Marbregu« (pri sedajni farni cerkvi) — Marbreg. Še dandanes imamo tik trga na za-

padnem koncu Gornjo Vižingo, na vzhodnem pa Spodnjo Vižingo in več drugih naselbin; tudi sta vzhodni in zapadni del trga samega še vedno le po posameznih hišah medsebojno vezana. Iz vsega tega pač sledi, da sedanjí trg ni bil le ena sama naselbina. Verjetno je pa nadalje, da je po združitvi vzhodne in zapadne naselbine v eno samo obdržala ta povečana naselbina ime prejšnje večje oziroma imenitnejše naselbine in se imenovala »Marbreg.«

Ime »Marbreg« je staroslovanskega izvora. G. Žunkovič pravi sam v III. delu razmotrivanj o naših krajepisnih imenih glede Maribora: »Kajti »mar« znači v staroslovansčini mejo. Besedo mar najdemo v bližini tudi v imenu Marbreg (Marenberg). Hrib nad trgom, kjer je stal nekda grad, res meji na Dravsko dolino in gotovo so imeli že prvotni naseljenci, naši pradedje, na tem hribu utrjeno ta borišče, koje so nazivali Marbreg — mejni hrib. Res ne vem, zakaj si je g. Žunkovič, veščak na tem polju, tako hitro premislil in trdi sedaj da je ime Mahrenberg bilo samo ime nemških grajščakov. Saj mu je vendar znano, da so se svoj čas grajščaki večinoma imenovali po svojih gradovih, ne pa narobe! Primerjaj: von Lueg (Lueger), von Auersberg i. dr. Grajščaki so seveda imena gradov po svoje prikrojili, da bi bolj nemško izgledala. In tako so pač tudi marbreški gospodje prekrstili svoj

grad na Marbregu in potem tudi svoj rod najprej v Marberg, pozneje pa v Marenberg, Marenberg i. t. d. Za časa češkega kraja Otokarja (koncem 13. stoletja) so se marbreški grajščaki nazivali »von Mährenberg.« To ime se je pozneje pretvorilo zopet v Mahrenberg, ki je ostalo v nemščini še do danes.

Edino pravilno slovensko ime za ta trg je torej Marbreg, nikakor pa ne Marbek, še manj pa Marnberk in tudi ne Radelje.

Slovenski okoličani sicer izgovarjajo dosledno Marbek, toda na to izgovarjanje se ne smemo opirati, ker je le v tamošnjem narečju prikrojena oblika za Marbreg, kakor so enako prikrojili tudi izrazi či, či keka (nič, nič takega) i. dr. Teh in enakih izrazov pa gotovo ne bomo uvažali v književni jezik zato, ker ljudstvo tako govori!

Oblika Marnberk pa je ponesrečena slovenska prikrojitev nemškega imena. Pastimo že vendar enkrat tiste različne »berke« in »perke«, ki že od daleč smrde po nemščini! Če obvelja ta oblika, potem se pač ne smemo norca delati iz nemških spakedrakov, kakor so: Scherfaffen, Jellentschen, Pernitzen i. dr. To bi bila morala pomisliti tudi naša vlada v Ljubljani, predno je določila edino veljavno ime Marnberk. Proč s to spakedrako, sedaj je še čas!

in Marijo Rozman, vad. uč. v Gorici, zdaj v Črnomlju za učiteljico.

O p o m b a. Imenovanja so začasna, nastop službe ukazana. Imenovani morajo službo nemudoma nastopiti ter se javiti v pisarni dotične šole ali pa pri mestnem šol. svetu (Stolni trg) od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne. Začetek pouka razviden na šolskih vratah.

F. Šijanec, m. š. n.

Z ozirom na potrebe narodnega šolstva so iz službenih ozirov začasno premeščeni:

Na deško petrazrednico v Studencih: Anton Hren, nadučitelj na C. M. šoli na Muti, za šolskega voditelja; Ciril Hočevar, učitelj v Zagorju, za učitelja; Aleksander Alt, nadučitelj v St. Janžu pri Sp. Dravogradu, za učitelja; Janko Žel, učitelj pri Sv. Ani na Krivem bregu, za učitelja.

Na dekliško petrazrednico v Studencih: Ana Hren, učiteljica na C. M. šoli na Muti, za učiteljico; Adela Smid, učiteljica v St. Janžu pri Spod. Dravogradu, za učiteljico; Ana Žel, učiteljica pri Sv. Ani na Krivem bregu, za učiteljico; Pavla Šonc, učiteljska kandidatinja, pridejena v službovanje okrajnemu glavarstvu v Mariboru, za namestno učiteljico.

V Radvanje pri Mariboru: Radoslav Knaflič, nadučitelj v Dobjem, za šolskega voditelja; Josip Jarh, učitelj-begunec, za učitelja; Emilia Duller, učiteljica v Slovenjgradcu, za učiteljico; Julija Rutnik, učiteljica pri St. Vidu pri Ptju, za učiteljico.

Na mešano šestrazrednico v Lajtersbergu-Krčevini pri Mariboru: Mirko Pučelik, učitelj na dvojezični ljudski šoli v Lajtersbergu-Krčevini za šolskega voditelja; Radivoj Tušak, učitelj v Polzeli, za učitelja; Emilija Wach, učiteljica v Kamnici, za učiteljico; Marta Jurko, učiteljica v Laporju, za učiteljico; Fran Haberman, učiteljski kandidat in poročnik pri mariborskem pehotnem polku, za namestnega učitelja.

V Pobrežje pri Mariboru: Josip Klemenčič, učitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor., za šolskega voditelja; Franc Friedl, pomožni učitelj v Cirkovcah, za pomožnega učitelja; Josip Gosak, okr. pomožni učitelj v Celju, za učitelja; Roza Gosak, učiteljica v St. Martinu v Rožni dolini, za učiteljico; Franciška Grile, učiteljica v St. Florijanu ob Boču, za učiteljico; Pavla Avgustinčič, učiteljica v Makolah, za učiteljico; Marija Ježovnik, učiteljica v Braslovcah, za učiteljico; Ana Tomažič, učiteljica-begunka, za učiteljico.

Na trirazrednico v Tezno pri Mariboru: A. Broman, nadučitelj v Čadramu, za šolskega voditelja; Fran Luknar, učitelj pri St. Juriju ob Ščavnici, zdaj nadporočnik pri mariborskem pehotnem polku, za učitelja; Zorka Sekirnik, učiteljica v Kostivnici, za učiteljico.

V Razvanje pri Mariboru: Pero Jankovič, nadučitelj pri Sv. Martinu na Pohorju, za šolskega voditelja; Mira Jankovič, učiteljica pri Sv. Martinu na Pohorju, za učiteljico.

Iz službenih ozirov sta premeščena: Pavla Miklavc, učiteljica v Jarenini, za učiteljico v Legno; Josip Widmoser, učitelj v Ribnici-Breznu, za učitelja v Makole.

Tedenske novice.

† **Župnik Vid Janžekovič.** V četrtek, dne 3. t. m., predpoldne je v mariborski bolnišnici po daljši in mučni bolezni bogu vdano izdihnil svojo blago dušo vlč. g. Vid Janžekovič, mnogozaslužni župnik v Svečini. Rojen je bil leta 1860 pri Sv. Marjeti niže Ptuja in v mašnika posvečen l. 1886. Kot kaplan je služboval pri Sv. Štefanu pri Zusmu, na Sladkigori, v Poljčanah, v Čadramu, pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in pri Sv. Jakobu v Slov. gor. do leta 1906, ko je bil imenovan za župnika v Svečini. Čeprav je bil rajni posebljena dobrotljivost, miroljubnost in ponižnost, je vendar tudi on bil žrtev krute gonje in preganjanja Slovencev ob izbruhu svetovne vojne leta 1914. Bolezni, katero mu je povzročil zli duh imenovanega leta, se ni mogel več iznebiti in podvreči se je moral težki operaciji v mariborski bolnišnici, kateri je pa podlegel. Kot župnik na naši severni narodni meji je vselej in neustrašeno stal na braniku za naše verske in narodne svetinje, vsled česar je moral prestopiti mnogo obrekovanj in preganjanj; toda tilnika ni donil nikdar in potrnosti ni poznal. Temu blagemu in narodno zavednemu duhovniku je zdaj prešla kruta smrt nit življenja. Štajerski obmejni Slovenci izgubijo v rajnem ne le za dušni blagor

župljanov vnetega duhovnika, marveč tudi svojega neustrašenega narodnega zagovornika in branitelja. Pogreb dragega rajnega se vrši v nedeljo, dne 6. aprila, ob 3. uri popoldne na pokopališče v Svečini. Blagemu duhovniku in gorečemu rodoljubu svetila večna luč!

Duhovniške vesti. Na župnijo Sv. Jerneja v Slov. Bistrici je bil dne 1. aprila umeščen vlč. g. Jožef Cerjak, upokojeni župnik rajhenburški. — Župnijo Sv. Danijela v Razborju je dobil č. g. Jožef Kodrič, kaplan v Slivnici pri Celju. — Kot provizer v Svečini je nastavljen bivši vojni kurat č. g. Mihael Barbič. — Č. g. Martin Vrzelač, kaplan v Marbeku, je nastavljen kot provizor v Pernicah. — Prestavljen je č. g. Janko Slavič od Sv. Marjete niže Ptuja v Marbek. — Č. g. Jožef Ozimič, ki je bil radi bolezni dosedaj na dopustu, je nastavljen za kaplana pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Častno občanstvo. Občini Smolnik in Lobnica sta imenovali g. dr. Karel Verstovšek a radi njegovih neprecenljivih zaslug za našo svobodno domovino enoglasno svojim častnim občanom.

Za Krekov spomenik je nabral častnik tržaškega pešpolka znesek 105 K, kateri se je odposlal na pristojno mesto. Hvala častilcem nesmrtnega dr. Kreka!

Preosnova osrednje vlade. Iz Belgrada poročajo da je ministerski podpredsednik dr. Korošec prevzel ministerstvo za prehrano, poslanec Gostinčar ministerstvo za socialno politiko, Marinković ministerstvo za gozdarstvo in rudarstvo, dr. Poljak ministerstvo za agrarno reformo in Gluhčič ministerstvo za kmetijstvo. — Druga poročila pa pravijo, da je ministerstvo prehrane poverjeno Adolfu Ribnikarju. Uradnega poročila še ni.

Amerikanci zapuste Pariz. Iz Pariza prihajajo vesti, da bodo ameriški delegati v najkrajšem času zapustili Pariz in mirovni promet sploh. Če se položaj na mirovnem posvetu ne izboljša, čakajo javnost v tej zadevi velika presenečenja. Svet desetorice je prišel na mrtvo točko, tako da je postal položaj rez zelo resen.

Demobilizacija v Srbiji. Regent je podpisal ukaz, s katerim se odpušča moštvo poslednje odbrane (po naše najstarejši črnovojniški letniki).

Davčni urad v Mariboru nam naznanja sledeče: »Opozarja se, da vsled naredbe celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 28. sušca 1919 zapade vojni davek (davek za vojne dobičke), v kolikor je že predpisan, a po dosedanjih določbah še ni zapadel, z 28. sušcem 1919, oziroma z dnem, ko se dostavi plačilni nalog. Davkoplačevalci se tedaj nujno opozarjajo dolžni vojni davek takoj v celem znesku vplačati.

Brzjavni promet s čeho-slovaško republiko je zopet dovoljen. Po 1. aprilu t. l. je zopet dovoljen brzjavni promet s celo republiko čeho-slovaško to je s Češko, Moravsko, Šlezijo in Slovaško, in sicer koj ko začasno prekinjenje neha. Pristojbina za besedo znaša 15 v, minimum 2.50 K. Dovoljene so tudi nujne brzjavke, za katere se plača trikratna pristojbina. Časopisne brzjavke imajo ugodnost 50% znižanja pristojbine, pa samo od šeste ure zvečer do devete ure zjutraj.

Dopisi.

Maribor. Jutri, v soboto, dne 5. aprila, vrši se pogreb umrle Josefine Sidar, rojene Perbil, rodome iz Oplotnice, ki je preminula v 64. letu svoje starosti. Sprevod gre popoldne ob 2. uri od Mocartove ulice št. 40 na mestno pokopališče v Pobrežju. Poltrti rodbini naše sožalje!

Maribor. Krožku mestnih uslužbencev v Mariboru so darovali: Lefonja Matija, Vidovič Franjo po 20 K; Sert Ferdo, Vezjak Jakob, Verstovšek H., Nerat Franjo, Šket Franjo, Golob Franjo, Gredlić Juro, Stojec Lovro, Šerac Jožef po 10 K in Frošt Anton 4 K. Iskrena hvala! Posnemajte!

Maribor. Občni zbor ženske, moške in železničarske podružnice Ciril Metodove družbe v Mariboru za leto 1918 se vrši v torek, dne 8. aprila ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu v Mariboru. Važen je ta občni zbor, ker se bo poročalo o zbirki za slovensko šolo v Mariboru. Vabijo se vsi člani podružnic ter prijatelji Ciril Metodove družbe kakor tudi darovalci prispevkov za slovensko šolo v Mariboru. — Odbor.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Dolgo smo ugibali zakaj se je odstavljeni Achitsch naselil ravno v Račah, toda počasi nam že gre v glavo. Ker je mnenja, da bo šla meja pri Pragarskem, je trdno prepričan, da bo zopet dobil službo pri nas. Večinoma vsak dan še hodi strašiti okoli naših voglov, toda, da bi svoje dolgove poravnal, mu še v glavo ne pade. Ima, žalibog, pri nas še vedno par podreptnikov, ki mu verujejo, poslušajo njegov evangelij, ter ga celo podpirajo. Ako se

kmalu ne poboljšajo, jih bomo v najkrajšem času imenoma priobčili. — Tudi od drugih strani smo dobili že več pritožb o tem »ptičku«. Oblasti opozarjamo, da mu kmalu pokažejo pot v obljubljeni deželo, ali pa ga spravijo na varno v kakšno kletko, da še ne bo naprej ruval proti naši državi. (Uredn.)

Ptuj. Jožef II. je torej zginil, brez bolečin seveda ni šlo. Zlomil se je eno nogo. Ker je vsled tega za ljubo nemštvo neraben, so ga zapeljali v mestno klavnico.

Ormož. Dne 26. t. m. se je oglašil v gostilni Novak na Libanji gostilničar R... iz Celja in se je nasproti gostilničarki baje izrazil, da bo od 1. naprej zopet vse pri starem. Drava bo meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo. On (R.) pa že komaj čaka, da do tega pride. Do sedaj je bil nevedezno Slovenec, ker so bile pač razmere take. R. je znan kot zaveden Slovenec, zato ne verujemo, da bi mož kaj takšnega govoril. Gostilna Novak je bila že od nekdaj zbirališče Štajercijancev in je še tudi danes, zato pričakujemo, da bo ta R. znal kaj mu je storiti.

Ormož. V zadnjem času opazamo, da so štajercijanske gostilne, v katerih se je pred in med vojno hujskalo proti Slovincem, s svojo hujskarijo proti Jugoslaviji znova pričele. Vsebinske letakov proti Jugoslaviji in delitvi Štajerske je raznim nemškutarskim gostilničarjem bila že vnaprej znana. Že tedne poprej se je v teh gostilnah govorilo in kmetom lagalo to, kar je bilo potem čitati na letakih. Dobro nam je še v spominu, kako so svoječasno v teh gostilnah krmili naše kmetsko ljudstvo s »Ptujskim Štajercem« in s tem napeljevali vodo na svoj mlin. Danes Štajerca ni več, njegov duh pa še živi. Plazi se kot sam peklenček okrog grešnih nemškutarskih duš in jim šepeče na uho svoje zlobne naklepe. Odkar je preminul »Štajerca«, njegovi dediči ne morejo pozabiti prebride izgube, iščejo si razna mazila v Nemški Avstriji, doma pa se mažejo v zakotnih gostilnah. Da se preprečijo nalezljive bolezni, bo treba že iz zdravstvenih ozirov take okužene »krčme-zdravilnice« zapreti.

Ormož. V sredo dne 26. marca je orožništvo aretiralo odv. koncipijenta in urednika »Ptujkega Štajerca« Erbina Wenigerholza radi hujskarije proti državi SHS. Izročen je bil tukajšnji sodnji, in od tukaj okrožnemu sodišču v Mariboru.

Ormož. Na Jožefovo dne 19. marca po rani sv. maši se je zbralo v Klet. gostilni v Ormožu nad 200 kmetov, da se pogovorijo zaradi nepravilno in krivično razdeljenega dohodninskega davka. Sprejela se je resolucija v kateri davkoplačevalci protestirajo proti nepravilni in krivični odmeritvi dohodninskega davka. Dognani so slučaj, da so premožni ljudje manj obdačeni kot ubogi posestniki. Tudi je podlaga odmeritvi skoro v vseh slučajih nepravilna. Zahteva se, da se vpostavimo nove komisije ter k istim pritegnejo tudi prizadeti posestniki. Resolucija se je poslala drž. poslancu g. Meškotu, da jo predloži pristojnemu mestu.

Čmurek. Čisto zasopljeno so si pred par dnevi pripovedovali Nemci med seboj, da je prišla vest iz Pariza, da teče meja med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo 5 km južno Pragerskega. »Wenn das wahr ist, dann werd ma juhezen« (Če je to res bomo vriskali). A bilo je to samo nedolžna šala za 1. april; sedaj to uvidevajo. Ljudje božji le pamet!

Shodi in prireditve.

V nedeljo, dne 6. aprila: V Ormožu po rani sv. maši na dvorišču ormoške posojilnice shod SKZ. Govorijo posl. Meško, poslanec Brenčič in nadrevizor Pušenjak. — V Svetinjah popoldne po večernicah v šoli shod SKZ. Govorijo posl. Meško, posl. Brenčič in nadrevizor Pušenjak. — V Mariboru ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma koncert, ki ga priredi prof. H. Družovič s svojo zasebno pevsko šolo za otroke. Na sporedu so pesmi za eno- in dvoglasni otroški zbor, samospevi, točke za kvartet ter orkester na lok. Prijatelji petja in godbe vabljeni! — V Kamnici pri Mariboru po rani sv. maši v Hiterjevi gostilni velik shod SKZ za Kamnico in okolico. Govorniki pridejo iz Maribora. Vabljeni ste posestniki in viničarji, moške in žene, pridite v obilnem številu! — V Mariboru dopoldne ob 10. uri v prostorih okr. zastopa, Koroška cesta 26, II, nadstropje zborovanje živinorejcev mariborskega okraja s sledečim dnevnim redom: 1. Povzdiga živinoreje. 2. Odločitev pasme. 3. Slučajnosti. Sodelovanje so obljubili strokovnjaki: višji živalozdravnik Pirnat, ravnatelj vinarske šole Žnidarič, inženir na kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. Zidanšek in drugi. Ker je živinoreja za naš okraj velevažnega pomena, se vabijo vsi živinorejci, na obilo udeležbo. — Pri Sv. Marjeti niže Ptuja po rani sv. maši poučen shod tukajšnje podružnice Slovenske kmetijske družbe. Predava živalozdravnik dr. Franc Zayrnik iz Ptuja o konjskih garjah in drugih živinorejskih vprašanjih. — V Laškem po prvem opravilu ob 1/2 9. uri v Pivnici shod S. K. Z. Na shodu govori g. dr. Ogrizek iz Celja. Kmetje in netice iz Laškega in okolic pridite v obilnem številu. — Na Ponikvi ob juž. žel. velik shod S. K. Z. Govorijo g. profesor Remec iz Ljubljane o vojnem posojilu, o valuti in drugih gospodarskih zadevah. — V St. Janžu na Dr. polju popoldne po večernicah v posojilnici občni zbor hranilnice

in posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu popoldne ob 3 uri poučno zborovanje »Svete vojske«. Govori urednik »Bogoljuba« Janez Kalan iz Ljubljane. Prijatelji treznega življenja vsi na ta shod.

V nedeljo dne 13. aprila: V Dolu pri Hrastniku takoj po prvem sv. opravi v prostorih g. Petra Šentjura občni zbor kmetijske zadruge. Člani zadruge pridite polnočestveno, da se sami prepričate o delovanju zadruge! — Po tem občnem zboru se vrši občni zbor slov. kat. izobr. društva. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu porani maši shod S. K. Z. Govori nadrevizor Vlad Pušenjak. — Pri Sv. Štefanu pri Šmarju popoldne po večernicah shod S. K. Z. Govori nadr. Vlad Pušenjak.

V ponedeljek dne 21. aprila: V Žičah popoldne ob 3. uri v posojilniških prostorih redni občni zbor branilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom.

Sestanek narodnega ženstva. V svrhu važnega razgovora se vabi narodno ženstvo na sestanek v soboto, dne 5. aprila, ob pol 8. uri zvečer v restavracijo Narodnega doma.

Koncert Zlatko Balokoviča se vrši v sredo, dne 9. in ne 10. aprila.

MALA NAZNANILA.

Kupi se:

Kupim vasko množino suhih in polsuhih samih bukovih, mešanih trdih ter mehkih cepljenih meter-skih drv, pošiljatev do konca aprila t. l. Ponudbe za naložene vagone oddajte pestaje je naslo-viti na: J. Blatnik, Lesna trgo-vina, Ločica, p. Vransko pri Ce-lju. 668

Kupi se: alivorka in sadno žga-nje ter laneno seme. Pošljite u-sorice in ceno na E. Cvek, Kam-nik, Kranjsko. 688

Pisalni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod »Stroj« na Anon-om ekspedicijski Al. Matelič, Ljub-ljana, Kongresni trg 3/I. 685

Proda se:

Proda se lepo posestvo, ki meri 9 oravov, lep sadonosek in njiva, trd les, blizu glavne ceste pri Omureku. Več pove Apenija Kra-nor, Somat 16, Marija Srečna pri Omureku. 662

Vozovi za kmetisko rabo različne teže z vsemi dodatki se poceni prodajo. Tesno pri Mariboru št. 8. 686

Trgovina z lesnino v Kranju (Kranjsko) priporoča gg. trgovcem in metovalcem sro-jalo lesenega poljskega o-rodja in lesenih izdelkov, kakor grabelj, senenih vil, cambokov, košev, vsakov stnih košev, vsako-vrstnih korb iz protja, mlinskih sit, rešet, različnih škafov, de-rov, kakor tudi vse lesene kuh-nijske potrebitine. M. Česenj. 688

Sadjevec in kislo vodo razpošilja A. Oset, p. Guštanj.

Ponošene cileke najraznovrstnejše iz dobrega sukna za moške in ženske se prodajajo po skrajno zni-žanih cenah v Mariboru, Dravska ul. 15, pri starem mostu. 369

POZOR! Spalne sobe iz masivnega in trdega lesa, kakor; kuhinjske opreme lastnega in solidnega iz-delka se po ceni prodajajo pri Mizarški zadrugi Grajski trg 3, Maribor. 570

Za 5 okenj vse kompletne s štirinajstimi vred 1 stena iz slekla, 2 metra visoka in 4 metre široka, ter več raznih stvari je na prodaj v Mari-boru, Štolna ul. 10.

Vsakovrstno opako za podlage, strope in steme kakor tudi večja množina kosov za sidanje preda Opekarna Melje 28, in Raz-vanje, Maribor. 578

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle V mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s poštnino vred znaša K 3 40. Naročajo se v Ci-tilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite takoj po tej najnovejši knjižici.

Ureditev obmejne občine. Katera oblast in kdaj in kako bo uredila zadevo naših obmejnih obča-nov v Klancih? Spadali so doslej pod okraj Li-pnico in sodni okr. Arvež, zdaj so južno od nev-tralne zone. Toda v sprovizaciji so še vezani na Lučane, v katere pa je dohod sila otežkočen: naše vojaške straže in nemški sovražniki! In upravno ter sodniške zadeve? Davkarija jih tirja še iz Li-pnice oziroma Arveža; žigosanega denarja pa v Lučanih in Arvežu ne morejo rabiti. Tako so ti naši ljudje v narodnem oziru doslej povečini do-cela nezavedni, v silno težkih poskušnjah, ki jih treba čimprej končati, da tudi oni ne izgube vsa kega upanja na pravico ter se ne vržejo v bolj-ševske valove, če toč mimo zapljujejo!!!

Velike železniške delavnice za poprav-ljanje železnih vozov, kakoršne imamo v Mariboru, se ustanove v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Nišu in Sarajevu.

Nove mostne in decimalne tehtnice ter brzotehtnice s košaro ali kav-ljem, decimalne tehtnice - grede-ljnice, nteži iz železa so vedno v zalogi.

Tudi točno izvršuje vsi gl. poprave imenovanih tehtnic ter preiskujevanja istih.

Franc Žnidar, kovač za fino orodje, Pobrežka cesta 3, in Tržaška cesta 11. Maribor.

Brata Vošniak,

trgovina z usnjem in surovimi ko-žam .: PTUJ .: v hiši poleg okr. glavarstva (prej trgovina Lenart) 395

podplati, notranje usnje, zgornje usnje črno in ru-javo, likanec, (usnje za konjsko opravo). cepljene usnje za gamaše, elegantni box-calf in che-vreaux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni cveki — platno.

Več vagonov koruze popolnoma suhe, zdrave, same čiste plemenite vrste madžarskega izvora, izvoz zajamčen, prodaja V. Stefanovič, Daruvar, Slavonija.

Brez posebnega obvestila.

Petrti rajgloblje žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bogu, Vsegamogočnemu dopadlo poklicati k Sebi svojega zvestega služabnika

Vid-a Janžekovič-a,

župnika v Svecini

kateri je v četrtek dne 3. t. m. ob 1/2. 11. uri dopoldne po dolgi mukepolni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče bogu dano preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo prepeljalo v Svecino, položilo tam na mitvaški ožer in se vrši pogreb v nedeljo dne 6. aprila 1919 ob 3. uri popoldne na pokopališču v Svecini. — Sv. maše-zadušnice se bodo da-rovale v župni cerkvi v Svecini.

SVEČINA — SV. MARJETA pri Ptuj, dne 3. aprila 1919.

Jožef in Franc Janžekovič brata. Marija Janžekovič roj. Penderk, Marjeta Janžekovič rojena Janžekovič, avakinji. — Vsi nečaki in nečakinje.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

691

Mlinarski pomočnik želi službo na kakem umetnem mlinu. Nastop takoj ali do 15. aprila. Ponudbe na Janez Pšenja, Stročjavas pri Ljutomeru. 671

Razna:

Nagrobne spomenike priporoča vasko vrsto kamnov Fr. Koban, kamnosek, Rače pri Marib. 616

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

barva vedno vsakovrstno blago,

čisti obleke, 496

pere vsakovrstno perilo, po ka-tero pošlj. brezplač. na dom

svetlo-lika ovratnike, za-pestalce, srajce

Josip Reich,

Ljubljana

Tovarna:

Poljanski nasip št. 4.

Podružnica:

Selenburgova ulica 3

Poštna navedila se točno izvršujejo

SEMENA

kakor deteljnega, travnega, vrtnar-skega in cvetličnega priporoča :—

M. Berdajs v Mariboru

GRAJSKI TRG. 466

Oferiram po zelo nizkih cenah koruzo, ko-ruzno moko, svinjsko mast in povejeno svinjsko meso. Večje množine zamete.

Prodaja samo na debelo.

Franc Vidovič,

Cvetlična ulica 15. Maribor. 557

Krompir

jedilni, zdrav v celih vagonih, svinjsko mast, suho svinjsko meso prodaja

V. Stefanovič, Daruvar, Slavonija.

Kupuje pa švedske vžgalice in sol. 608

Fižol, koruzo, pšenico in rž

ima po zmernih cenah za oddati trdka 621

Maks Robič v Središču.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sploh vsem, ki so rajnega moža osir. očeta

Lovrenca Celcer

spremljali k sadnjemu počitku, se iskreno zahvalju-jemo in blagega pokojnega priporočamo v molitve. Sp. Sv. Kungota, 20. marca 1919, Marija Celcer in otroci.

685

Zahvala.

Podpisani se prav lepo zahvaljujemo vsem, ki so našega sina osir. brata

JAKOBA KAUČIČ,

praporščaka,

dne 25. sušča spremljali k sadnjemu počitku na ma-riborski mirodvor. Posebno se zahvaljujemo g. kura-tu za ganljivi govor, g. generalu Maistru za tako veličasten spreved, vsem častnikom, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba in za njihov lep dar za okičanje in vsem njegovim znancem in pri-jateljem, ki so se v tako ogromnem številu udeležili pogreba.

Frano Kaučič, Ivana roj. Vreča starši. Frano in Aloj-zij Kaučič, brata. Terezija, Ivana, Marija in Barbara Kaučič, sestre.

NEGOVA, 29. marca 1919.

689